

СИБАЛУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БОНІТУВАННЯ І ЯКІСНА ОЦІНКА ҐРУНТІВ

Спеціальність	Н1 Агрономія	Обов'язковість дисципліни	Вибіркова
Освітня програма	Експертна оцінка ґрунтів	Факультет	Агрономії та захисту рослин
Освітній рівень	Другий (магістерський)	Кафедра	Ґрунтознавства

ВИКЛАДАЧ

Крохін Станіслав Васильович

Освіта

- вища – спеціальність «Агрохімія та ґрунтознавство»

Науковий ступінь

- кандидат сільськогосподарських наук 03.00.16 «Екологія»

Вчене звання

- доцент

Досвід роботи

- 26 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавтор навчальних посібників та монографій;
- співавтор методичних розробок;
- співавтор тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій;
- член ГО «Українське товариство ґрунтознавців і агрохіміків».

Телефон

+380964532093

E-mail

staskrohin@ukr.net

Дистанційна підтримка

ZOOM, Goggle Meet, Viber, Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета

Формування у здобувачів теоретичних і практичних знань та розуміння для процесу оцінки потенційної продуктивності ґрунтових відмін і земельних ділянок в цілому, кінцевим результатом є вміння згрупувати ґрунти, земельні угіддя територій за їх продуктивністю, дати виробничу оцінку території господарства, оцінити найбільш об'єктивно враховуючи ґрунтово-

	кліматичні умови, виробничу діяльність господарства та визначити невикористані ресурси, намітити заходи та скласти плани по підвищенню врожаїв на різних ґрунтах.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Специфічні результати навчання	Внаслідок вивчення курсу здобувачі будуть знати: основні показники, що визначають бонітувальну оцінку ґрунту; кількісно оцінювати потенціальну продуктивність ґрунтових відмін і земельних ділянок в цілому і при певному спеціальному використанні; складати картографи якості ґрунтів окремих господарств (ферм) і адміністративних та інших регіонів; вміти: використовувати результати бонітування ґрунтів та якісної оцінки земель для програмування врожайності культур, оцінки діяльності господарств (ферм) на певних земельних ділянках; складати рекомендації для споживачів-землевласників щодо найбільш раціонального використання (менеджменту) земельних ділянок.
Обсяг і форми контролю	3 кредитів ЄКТС (90 годин), 12 годин лекцій 18 годин лабораторно-практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, модульний контроль, підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	відповідно до навчального плану

ДОПОВНЮЄ ТА ПОГЛИБЛЮЄ КОМПЕТЕНТНОСТІ І ПРН ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Програмні компетентності	СК.09 Здатність досліджувати і діагностувати ґрунти в польових і лабораторних умовах, встановлювати бал бонітету, проводити агрохімічну паспортизації земель.	Програмні результати навчання	ПРН.15 Використовувати методологію, методику і методи дослідження та діагностики ґрунтів, їх бонітування і оцінку якості ПРН.16 Оцінювати та аналізувати види деградації земель, планувати методи дослідження ґрунтів.
	СК.12 Здатність проводити моніторинг ґрунтів, оцінку якості земель різними методами для різного цільового призначення, користуватись засобами ГІС і ДЗЗ при проведенні земельно- оціночних робіт.		

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. МЕТОДИ БОНІТУВАННЯ ҐРУНТІВ ТА ЗЕМЕЛЬ					
Тема 1	Предмет і завдання бонітування і якісна оцінка ґрунтів	ПЗ 1	Порівняння родючості ґрунтів різних зон	Самостійна робота	Взаємозв'язок бонітування з кадастровою оцінкою земель
Тема 2	Якісна оцінка земель за методом А.І.Сірого	ПЗ 2	Вивчення основних принципів оцінки порівняння ґрунтів за системою бонітетних балів для окремих сільськогосподарських культур		Особливості застосування методу А.І.Сірого в різних ґрунтово-кліматичних зонах України
Тема 3	Методика бонітування ґрунтів ІГА УААН	ПЗ 3	Методи визначення бонітету ґрунтів		Інтеграція методики ІГА УААН у сучасні цифрові системи

Тема 4	Методика якісної оцінки земель у США	ПЗ 4	Оцінка родючості ґрунтів за показником Soil Rating for Plant Growth (SRPG)		Перспективи впровадження американського досвіду в оцінювання ґрунтів України
Тема 5	Методика якісної оцінки земель FAO	ПЗ 5	Застосування бальної або зваженої оцінки для інтегрального показника якості земель		Порівняння методики FAO з національними підходами оцінки (на прикладі України)
Модуль 2. ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ҐРУНТІВ І ЗЕМЕЛЬ					
Тема 6	Теоретичні основи економічної оцінки земель	ПЗ 6	Методи економічної оцінки земель сільськогосподарського призначення	Самостійна робота	Земельна рента як основа економічної оцінки
Тема 7	Експертна грошова оцінка земельних ділянок	ПЗ 7	Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення		Сучасні цифрові інструменти для проведення експертної оцінки
Тема 8	Нормативна оцінка ґрунтів	ПЗ 8	Нормативна грошова оцінка сільськогосподарських угідь основні підходи		Використання нормативної оцінки в аграрній політиці та оподаткуванні

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

Література	1. Лактіонов М.І., Дегтярьов В.В., Дегтярьов Ю.В., Крохін С.В., Казюта О.М., Казюта А.О., Новосад К.Б., Гавва Д.В., Рєзнік С.В. Агроґрунтознавство: навч. посіб. Ч.1. Загальне ґрунтознавство. За ред.: В.В. Дегтярьова, Ю.В. Дегтярьова. 3-тє вид., переробл. і допов. Харків: ДБТУ, 2024. 324 с.	Методичне забезпечення	1. Бонітування і якісна оцінка ґрунтів : методичні вказівки і контрольні завдання для самостійної роботи до вивчення дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Н1 «Агрономія» / уклад: С. В. Крохін, О. М. Казюта, С. В. Рєзнік. — Харків : ДБТУ, 2025. — 30 с.
	2. Ґрунтознавство: підруч. / [Тихоненко Д.Г., Горін М.О., Лактіонов М.І. та ін.]; за ред. Д.Г. Тихоненка. - К.: Вища освіта, 2005. - 703с.		2. Плїско І. В., Медведєв В. В. Методичні рекомендації з бонітування ґрунтів України. Харків: ТОВ «Смугаста типографія», 2015. 100 с.
	3. Балюк С. А., Кучер А. В., Анісімова О. В. Ґрунтові ресурси України: стан, проблеми й пріоритетні напрями їх вирішення. // Раціональне використання ґрунтових ресурсів: організаційно-економічні, екологічні й нормативно-правові аспекти: колективна монографія / за ред. С. А. Балюка, А. В. Кучера. Харків: Смугаста типографія, 2015. С. 17–33.		3. Плїско І. В., Медведєв В. В. Методичні рекомендації з грошової оцінки орних ґрунтів України. Харків: ТОВ «Смугаста типографія», 2015. 54 с.
	4. Земельный Кодекс Украины. Комментарий. Харьков: Одиссей, 2005. 512 с.		
	5. Оцінка і прогноз якості земель: навчальний посібник / [Булигін С. Ю., Барвінський А. В., Ачасова А. О., Ачасов А. Б.].—ХНАУ.- Харків, 2008. - 237 с.		

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://surl.li/ydwmad>)

Розподіл балів, які отримують здобувачі (у %)

Поточний контроль та самостійна робота, %								Всього балів, %
Розділ 1					Розділ 2			
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	
5	15	20	10	10	10	15	15	0-100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі учасники освітнього процесу (у тому числі здобувачі освіти) мають дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані в «Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин ДБТУ», виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.